

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

CABINET MINISTRU

Nr. înreg. DGEICPSC/108047/04.08.2023

Către: AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI
ADMINISTRAȚIA REZERVAȚIEI BIOSFEREI "DELTA DUNĂRII"
AGENȚIILE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

În atenția: Domnului Laurențiu PĂȘTINARU, Președinte
Domnului Gabriel - Teodosie MARINOV, Guvernator
Directorilor executivi

Spre știință: MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
Domnului Adrian CÂCIU, ministru

Stimate domn Președinte,

Stimate domn Guvernator,

Stimată doamnă/Stimate domn Director executiv,

În conformitate cu prevederile art.13, alin. (4) din HG nr. 43/2020 *privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor*, cu modificările și completările ulterioare, vă rugăm să luați act de următoarea:

C I R C U L A R Ă

În contextul creșterii gradului de importanță acordat aspectelor privind schimbările climatice în aprobarea solicitărilor de finanțare din fonduri europene în perioada de programare actuală, aspect relevant de COMUNICAREA COMISIEI nr. 2021/C373/01 - *Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027*,

având în vedere faptul că cerințele privind analiza impactului asupra climei din Legea nr. 292/2018 *privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului* (care transpune în legislația națională Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, modificată prin Directiva 2014/52/UE), se suprapun parțial cu cerințele din Comunicarea COM nr. 2021/C373/01,

în scopul abordării unitare la nivel național a măsurilor care trebuie luate în vederea evitării dublării evaluărilor, transmitem următoarele informații:

I. Informații de ordin general

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea în dezvoltarea proiectelor de infrastructură. Procesul cuprinde doi piloni (atenuare, adaptare) și două etape (examinare, analiză detaliată).

Comunicarea COM nr. 2021/C373/01 definește termenul "infrastructură" ca fiind "un concept larg, care include:

- clădiri, de la locuințe private până la școli sau instalații industriale, care reprezintă cel mai frecvent tip de infrastructură și baza pentru așezările umane;
- infrastructuri bazate pe natură, cum ar fi acoperișuri verzi, pereți, spații și sisteme de drenaj;
- infrastructura de rețea esențială pentru funcționarea economiei și a societății actuale, în special infrastructura energetică (de exemplu, rețele, centrale electrice, conducte), transporturile (active fixe precum drumuri, căi ferate, porturi, aeroporturi sau infrastructura de transport pe căile navigabile interioare), tehnologiile informației și comunicațiilor (de exemplu, rețele de telefonie mobilă, cabluri de date, centre de date) și apa (de exemplu, conducte de alimentare cu apă, rezervoare, instalații de tratare a apelor reziduale);
- sisteme de gestionare a deșeurilor generate de întreprinderi și gospodării (puncte de colectare, instalații de sortare și reciclare, incineratoare și depozite de deșeuri);
- alte active fizice dintr-o gamă mai largă de domenii de politică, inclusiv comunicațiile, serviciile de urgență, energia, finanțele, alimentele, administrația publică, sănătatea, educația și formarea, cercetarea, protecția civilă, transporturile și deșeurile sau apa;
- alte tipuri de infrastructură eligibile pot fi, de asemenea, prevăzute în legislația specifică fondurilor; de exemplu Regulamentul InvestEU include o listă cuprinzătoare a investițiilor eligibile în cadrul componentei de politică pentru infrastructura durabilă."

Conform prevederilor art. 7 alin. (2) lit. c din Legea nr. 292/2018, **clima este factor de mediu** și face obiectul analizei atât în etapa de încadrare (pentru proiectele de pe Anexa nr. 2 a legii) cât și în cadrul raportului privind impactul asupra mediului (pentru proiectele de pe Anexa nr. 1 și cele de pe Anexa nr. 2 care pot avea impact semnificativ asupra mediului).

În ceea ce privește **proiectele de pe Anexa nr. 2**, schimbările climatice reprezintă unul din criteriile de selecție pentru stabilirea necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului ("*riscurile de accidente majore și/sau dezastre relevante pentru proiectul în cauză, inclusiv cele cauzate de schimbările climatice, conform informațiilor științifice*" - punctul 1 litera f. din Anexa 3 a Legii nr. 292/2018). De asemenea, conținutul cadru al memoriului de prezentare impune titularului completarea acestui document cu informații referitoare la climă (de exemplu, natura și amploarea emisiilor de gaze cu efect de seră) precum și a măsurilor de evitare, reducere sau ameliorare a impactului semnificativ asupra mediului - punctul VII, Anexa 5E a legii.

Atât impactul proiectului asupra climei și schimbărilor climatice (și anume, aspectele legate de atenuarea schimbărilor climatice) cât și impactul schimbărilor climatice asupra proiectului și asupra punerii în aplicare a acestuia (și anume, aspectele legate de adaptarea la schimbările climatice) ar trebui luate în considerare încă de la etapa de încadrare (pentru proiectele de pe Anexa nr. 2 a Legii nr. 292/2018).

În esență, în ceea ce privește schimbările climatice, memoriul de prezentare ar trebui să conțină suficiente informații pentru a răspunde la următoarele întrebări:

a) Atenuarea schimbărilor climatice

- Proiectul propus va emite dioxid de carbon (CO₂), protoxid de azot (N₂O), metan (CH₄) sau orice alt GES ? Proiectul propus implică activități de exploatare a terenurilor, de schimbare a destinației terenurilor sau de silvicultură (de exemplu, despăduriri) care ar putea duce la creșterea emisiilor? Implică și alte activități (de exemplu, împăduriri) care pot acționa ca absorbanti de emisii?
- Va influența proiectul propus în mod semnificativ cererea de energie? Este posibilă utilizarea surselor regenerabile de energie?
- Proiectul propus va determina creșterea sau reducerea semnificativă a deplasărilor personale? Proiectul propus va determina creșterea sau reducerea semnificativă a transportului de marfă?

b) Adaptarea la schimbările climatice

- Cum ar putea fi afectată punerea în aplicare a proiectului de schimbările climatice: valurile de căldură (inclusiv impactul asupra sănătății umane, afectarea culturilor, incendii de pădure, etc.); seceta (inclusiv disponibilitatea și calitatea scăzute ale apei și cererea tot mai mare de apă); cantități extreme de precipitații, inundații provocate de râuri și viituri; furtuni și vânturi puternice (inclusiv afectarea infrastructurii, clădirilor, culturilor și a pădurilor); alunecări de teren; nivelul în creștere al mărilor, marea de furtună, eroziunea coastelor și intruziunea salină; perioade reci; daune provocate de îngheț - dezgheț?
- În ce măsură ar putea fi necesar ca proiectul să se adapteze la schimbările climatice și la posibilele evenimente extreme? Va influența proiectul vulnerabilitatea climatică a persoanelor și a activelor din vecinătatea sa?

Aceste întrebări se regăsesc și în Lista de control pentru etapa de încadrare din Ghidul general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, aprobat prin Ordinul MMAP nr. 269/20.02.2020, deși formularea are caracter mai general.

Conținutul cadru al raportului privind impactul asupra mediului impune prezentarea de către titular a informațiilor privind impactul proiectului asupra climei - de exemplu, natura și amploarea emisiilor de gaze cu efect de seră - și vulnerabilitatea proiectului la schimbările climatice - tipurile de vulnerabilități identificate, cuantificarea tendințelor de amplificare a vulnerabilităților existente în contextul schimbărilor climatice; o descriere a măsurilor avute în vedere pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, dacă este posibil, compensarea oricăror efecte negative semnificative asupra mediului identificate și, dacă este cazul, o descriere a oricăror măsuri de monitorizare propuse (Anexa 4 a Legii nr. 292/2018).

Acordul de mediu trebuie să includă (pe lângă informații privind impactul proiectului asupra climei și vulnerabilitatea proiectului la schimbări climatice) măsurile de reducere a impactului proiectului asupra climei și/sau, după caz, măsurile adaptate privind vulnerabilitatea proiectului la schimbările climatice rezultate în urma parcurgerii procedurii de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiect.

În mod echivalent, pentru proiectele care se opresc la etapa de încadrare, actul de reglementare din punct de vedere al protecției mediului (**decizia etapei de încadrare**) trebuie să includă

informații referitoare la impactul potențial al proiectului asupra climei și vulnerabilitatea proiectului la schimbări climatice precum și măsurile prevăzute în cadrul proiectului pentru atenuare/adaptare.

Integrarea aspectelor privind schimbările climatice în actele de reglementare din punct de vedere al protecției mediului contribuie la o mai bună implementare a măsurilor de atenuare/adaptare.

Informații detaliate privind modul în care se pot integra aspectele privind schimbările climatice în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sunt prezentate în:

- Anexa II la Ghidul general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, aprobat prin Ordinul MMAP nr. 269/20.02.2020;
- Ghidul Comisiei Europene - Recomandări cu privire la integrarea schimbărilor climatice și a biodiversității în evaluarea impactului asupra mediului, publicat pe pagina de internet a MMAP, link: <http://mmediu.ro/categorie/ghiduri/179> ;
- Anexa D la Comunicarea COM nr. 2021/C373/01, publicată în Jurnalul Oficial al UE, link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A52021XC0916%2803%29> .

Comunicarea COM nr. 2021/C373/01 se adresează în special titularilor de proiecte și echipelor de experți implicați în pregătirea proiectelor de infrastructură care vor face obiectul unor aplicații de finanțare. Pentru a evita dublarea evaluărilor privind schimbările climatice este necesar ca analizele prezentate în cadrul memoriului de prezentare și/sau raportului privind impactul asupra mediului să utilizeze seturile de date și metodele prezentate în cadrul acestei comunicări.

Pentru aceasta, autoritățile de mediu vor include în decizia etapei de evaluare inițială (pentru proiectele de infrastructură cu finanțare din fonduri europene pentru care este necesară elaborarea memoriului de prezentare și parcurgerea etapei de încadrare) și/sau în îndrumarul privind problemele de mediu care trebuie analizate în raportul privind impactul asupra mediului mențiuni referitoare la utilizarea recomandărilor din Comunicarea COM nr. 2021/C373/01 în ceea ce privește aspectele de atenuare a schimbărilor climatice și adaptare la schimbările climatice.

II. Proiecte de infrastructură cu finanțare din fonduri europene pentru care autoritatea pentru protecția mediului a emis Decizia etapei de evaluare inițială prin care solicită elaborarea memoriului de prezentare fără mențiunea referitoare la utilizarea recomandărilor din Comunicarea COM nr. 2021/C373/01

După depunerea memoriului de prezentare în vederea parcurgerii etapei de încadrare autoritatea pentru protecția mediului verifică în ce măsură informațiile prezentate de titular răspund la întrebările privind atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la schimbările climatice menționate în cadrul acestei informări, secțiunea I.

În cazul în care informațiile prezentate de titular nu sunt suficiente, autoritatea competentă pentru protecția mediului poate solicita clarificări în cadrul reuniunii Comitetului de Analiză Tehnică. Clarificările se pot transmite de titular sub formă de anexă la memoriul de prezentare, parte integrantă din acesta, într-un termen stabilit de comun acord cu autoritatea pentru protecția mediului.

III. Proiecte de infrastructură cu finanțare din fonduri europene pentru care autoritatea pentru protecția mediului a emis îndrumarul fără mențiunea referitoare la utilizarea recomandărilor din Comunicarea COM nr. 2021/C373/01

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) din Anexa 5 a Legii nr. 292/2018, transmiterea de către autoritatea pentru protecția mediului a îndrumarului nu exclude posibilitatea solicitării ulterioare de informații suplimentare.

Titularul va fi informat de către autoritatea pentru protecția mediului în maxim 10 zile de la transmiterea prezentei cu privire la necesitatea utilizării recomandărilor din Comunicarea COM nr. 2021/C373/01 în analiza aspectelor privind atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la schimbările climatice.

IV. Proiecte de infrastructură cu finanțare din fonduri europene pentru care titularul a transmis la autoritatea pentru protecția mediului raportul privind impactul asupra mediului elaborat pe baza unui îndrumar care nu conținea mențiunea referitoare la utilizarea recomandărilor din Comunicarea COM nr. 2021/C373/01

În cazul în care la data transmiterii acestor instrucțiuni nu a fost organizată reuniunea CAT pentru analiza raportului privind impactul asupra mediului, autoritatea pentru protecția mediului va solicita clarificări din partea titularului și a echipei de experți în cadrul reuniunii CAT cu privire la modul în care au fost luate în considerare/sunt respectate recomandările din Comunicarea COM nr. 2021/C373/01 în analiza aspectelor privind schimbările climatice. Aceste clarificări se pot transmite de titular sub formă de anexă la raportul privind impactul asupra mediului, parte integrantă din acesta, într-un termen stabilit de comun acord cu autoritatea pentru protecția mediului.

V. Proiecte de infrastructură noi

Pentru toate proiectele de infrastructură noi (inclusiv modificări ale proiectelor existente), autoritățile de mediu vor include în decizia etapei de evaluare inițială (pentru proiectele de infrastructură cu finanțare din fonduri europene pentru care este necesară elaborarea memoriului de prezentare și parcurgerea etapei de încadrare) și/sau în îndrumarul privind problemele de mediu care trebuie analizate în raportul privind impactul asupra mediului mențiuni referitoare la utilizarea recomandărilor din Comunicarea COM nr. 2021/C373/01 în ceea ce privește aspectele de atenuare a schimbărilor climatice și adaptare la schimbările climatice.

Transmitem atașat, spre informare, COMUNICAREA COMISIEI nr. 2021/C373/01 - *Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027.*

Ministrul mediului, apelor și pădurilor

Mircea FECHET

